

25. júna 2001

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 1359/2001

1083

N á v r h

poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Rastislava ŠEPTÁKA

n a v y d a n i e

zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky
č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov

Návrh na uznesenie:

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky
Rastislava ŠEPTÁKA na vydanie zákona, ktorým
sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej
republiky č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej
hodnoty v znení neskorších predpisov

Bratislava jún 2001

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Zákon

Z

ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady SR č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Národnej rady SR č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení zákona Národnej rady SR č. 200/1996 Z. z., zákona Národnej rady SR č. 386/1996 Z. z., zákona č. 371/1997 Z. z., zákona č. 60/1999 Z. z., zákona č. 342/1999 Z. z., zákona č. 246/2000 Z. z. a zákona č. 153/1999 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 14 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Daňovník výpočet daňovej povinnosti za uskutočnené zdaniteľné plnenia podľa odseku (1) vykonáva len z uhradenej dane z uskutočnených zdaniteľných plnení.“.

Doterajšie odseky 2 a 3 sa označujú ako odseky 3 a 4.

2. V § 21 odsek 2 znie:

„(2) Koeficient sa vypočíta ako podiel, v ktorého čitateli je súčet cien bez dane za uskutočnené zdaniteľné plnenia **zaplatené** v príslušnom zdaňovacom období, pri ktorých je nárok na odpočet dane, a v menovateli súčet cien bez dane za všetky uskutočnené zdaniteľné plnenia, pričom v tuzemsku len **zaplatené** v príslušnom zdaňovacom období.“.

3. V § 23 ods. 4 druhá veta znie:

„Koeficient sa vypočíta ako podiel, v ktorého čitateli je súčet cien vyvezeného tovaru a v menovateli súčet cien bez dane za všetky uskutočnené **zaplatené** zdaniteľné plnenia, a zaokrúhli sa na štyri desatinné miesta smerom nahor.“.

Čl. II

Účinnosť zákona

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2002.

Osobitná časť

1. K § 14, 21, 23

Odôvodnenie nového odseku zmeny § 14.

Keďže podnikateľ má nárok na odpočet dane na vstupe len po jej zaplatení, pričom na výstupe je povinná nahradiť daň z celého zdaniteľného plnenia (teda nie zo zaplateného), bude spravodlivé, aby aj pre daňovú povinnosť pri uskutočnených zdaniteľných plneniach sa pre potreby daňovej povinnosti voči daňovému úradu uvádzala len tá výška uskutočnených zdaniteľných plnení, ktoré boli podnikateľovi **zaplatené**.

Táto podmienka by bola zároveň uplatnená v § 21 ods. 2 a v § 23 ods. 4.

EÚ hovorí, že sa platí daň len z rozdielu zaúčtovanej na vstupe a zaúčtovanej na výstupe. A tak to už na Slovensku bolo v minulosti. Aby sa naplnila dikcia EÚ (pričom argument zaplatenia nároku odpočtu dane až po zaplatení dane na vstupe by zostal) schválením tejto novely by sa skutočne platila daň len z rozdielu dane na vstupe a na výstupe, síce nie zo zaúčtovaných súm, ale zaplatených.

Je odôvodnené myslieť si, že podnikateľská sféra takúto úpravu prijme aj keď bude mierne zvýšená administratíva, ktorá je s tým spojená.

Dôvodová správa

Všeobecná časť

V poslednom období v našej spoločnosti čoraz viac rezonuje téma daní. A je to správne, pretože ide o veľmi citlivú oblasť ovplyvňujúcu život každého občana.

Predkladaná novela hovorí o celospoločenskom probléme všetkých podnikateľov. Dnes, keď na Slovensku máme stagnáciu finančných tokov a skoro každý podnikateľ rozmýšľa ako naloží vo firme s každou korunou je móda neplatiť nikomu na čas. Dokonca to došlo už tak ďaleko, že sa faktúry platia až vtedy keď hrozí exekúcia. Nie len podnikatelia, ale aj štát má značný podiel, sa navzájom dostávajú do platobnej neschopnosti, ktorá vedie až k likvidácii.

V našom daňovom systéme rozlišujeme niekoľko druhov daní, táto novela hovorí o dani z pridanej hodnoty, ktorá výrazným spôsobom ovplyvňuje mieru našej spotreby, a to tak v individuálnej, tak aj spoločenskej, a ktorá zároveň rozhodujúcim spôsobom naplňa štátny rozpočet.

Napríklad za rok 2000 inkaso DPH spolu za daňové aj colné orgány dosiahlo úroveň 70,6 mld. Sk, aj keď zákon o štátnom rozpočte uvažoval iba s príjmom 62,9 mld. Sk. Takto sa dosiahlo výrazné prekročenie, a to o 7,7 mld. Sk, čo predstavuje viac ako 12 % očakávanej skutočnosti. Ide iste o zaujímavé číslo, s ktorým málokto ráta a zdá sa, že najmenej samotné ministerstvo financií. Časť z týchto zdrojov je prakticky úverovanie ŠR od podnikateľov tým, že uhrádzajú do ŠR i takú daň, ktorú im konečný spotrebiteľ ešte neuhradili.

Podnikatelia v duchu súčasnej právnej úpravy úverujú štát v priemere 5-timi mld. Sk.

Cash-flow dnešných podnikateľov výrazným spôsobom ovplyvňuje ustanovenie zákona o DPH, ktoré zadáva podmienku zaplatenia dane na vstupe za účelom nárokovania si vratky nadmerného odpočtu.

Novela hovorí o tom, aby sa DPH platila štátu až po zaplatení faktúry odberateľom.

V počiatku prijatia bude mať novela negatívny priamy dopad na príjmy štátneho rozpočtu.

DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI

návrhu zákona s právom Európskej únie

1. **Navrhovateľ zákona:** poslanec NR SR Rastislav Šepták
2. **Názov návrhu zákona:** zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov
3. **V práve Európskej únie problematika návrhu zákona:** Je upravená takto:
 - čl. 93 (ex čl. 99) Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva z roku 1992,
 - Šiesta smernica Rady 77/388/EHS zo 17. 5. 1977 o harmonizácii zákonov členských štátov týkajúcich sa dane z obratu – Spoločný systém pre DPH: jednotný základ v znení jej neskorších zmien a doplnkov.
4. **Návrh zákona svojou problematikou:** Patrí medzi priority uvedené v čl. 70 Európskej dohody o pridružení (nepriame dane) a je aj predmetom odporúčaní v príprave asociovaných krajín strednej a východnej Európy na integráciu do vnútorného trhu Európskej únie (Biela kniha) v 22. oblasti „Nepriame zdaňovanie“.
5. **Charakteristika právnych noriem Európskej únie, ktorými je upravená problematika návrhu zákona:**

Podľa čl. 92 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva prijme Rada jednomyselným rozhodnutím pravidlá na harmonizáciu právnych predpisov týkajúcich sa dane z obratu, spotrebných daní a iných foriem nepriamych daní za účelom zabezpečenia fungovania vnútorného trhu.

Šiesta smernica je základným predpisom v tejto oblasti, podľa ktorej sa DPH vzťahuje na *dodanie tovarov alebo služieb uskutočnených zdaniteľnou osobou na území príslušného štátu*, ktorá ako taká aj koná dovoz tovarov
6. **Vyjadrenie stupňa kompatibility s právom Európskej únie:** č i a s t o č n ý

Ministerstvo financií SR
Odbor štátneho rozpočtu

Bratislava, 15. 6. 2001

Národná rada
Slovenskej republiky

Vec: stanovisko odboru štátneho rozpočtu k rozpočtovým
dôsledkom návrhu poslanca NR SR Rastislava Šeptačka na vydanie
zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 229/1993 z. z. o
dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (§ 14, §
21, § 23)

V dôvodovej správe predloženého návrhu zákona sa
konštatuje, že "V počiatku prijatia bude mať novela negatívny
priamy dopad na príjmy štátneho rozpočtu".

Odbor štátneho rozpočtu sa stotožňuje s týmto
konštatovaním.

Odbor štátneho rozpočtu sa v tejto etape pripomienkovaním
nevyjadruje k legislatívnej a obsahovej stránke predloženého
návrhu zákona.

Ing. Miloš Nosál, CSc.
riaditeľ odboru štátneho rozpočtu

